

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 2054

S P R A W O Z D A N I E
KOMISJI SPRAWIEDLIWOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA

**o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie
ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych
(druk nr 1204)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierował w dniu 19 maja 2025 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka do pierwszego czytania.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniach w dniach 8 lipca i 4 grudnia 2025 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 4 grudnia 2025 r.

Sprawozdawca

(-) Aleksandra Kot

Zastępca Przewodniczącego Komisji

(-) Michał Pyrzyk

U S T A W A

z dnia r.

**o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych
innych ustaw¹⁾**

Art. 1. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334 i 1907) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 147 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W sądach mogą być zatrudniani asystenci sędziów na stanowiskach młodszego asystenta sędziego, asystenta sędziego i starszego asystenta sędziego (stanowiska asystenckie). Ilekroć w przepisach jest mowa o asystentach sędziów, rozumie się przez to osoby zatrudnione na stanowiskach młodszego asystenta sędziego, asystenta sędziego i starszego asystenta sędziego.”;

2) w art. 149 w § 1a po wyrazach „asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „lub starszego asystenta sędziego”;

3) w art. 155:

a) po § 1 dodaje się § 1a–1c w brzmieniu:

„§ 1a. Na stanowisku młodszego asystenta sędziego może być zatrudniony ten, kto:

- 1) jest obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;
- 2) jest nieskazitelnego charakteru;
- 3) jest studentem jednolitych studiów magisterskich na kierunku prawo i ukończył trzeci rok tych studiów;
- 4) ukończył 20 lat.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, ustawę z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie, ustawę z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawę z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze, ustawę z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

§ 1b. Na stanowisku asystenta sędziego może być zatrudniony ten, kto spełnia wymagania określone w § 1a pkt 1, 2 i 4 oraz ukończył wyższe studia prawnicze w Polsce i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne uznane w Polsce.

§ 1c. Na stanowisku starszego asystenta sędziego może być zatrudniony ten, kto spełnia wymagania określone w § 1a pkt 1, 2 i 4, ukończył wyższe studia prawnicze w Polsce i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne uznane w Polsce oraz:

- 1) zajmował stanowisko młodszego asystenta sędziego lub asystenta sędziego przez co najmniej siedem lat, albo
- 2) zdał egzamin sędziowski, prokuratorski, adwokacki, radcowski albo notarialny, lub uzyskał wpis na listę adwokatów albo wpis na listę radców prawnych albo został powołany przez Ministra Sprawiedliwości na notariusza.”,

b) uchyla się § 2,

c) uchyla się § 3b,

d) po § 3b dodaje się § 3c–3f w brzmieniu:

„§ 3c. Asystenta sędziego zatrudnia się na stanowisku:

- 1) młodszego asystenta sędziego – na podstawie umowy o pracę na czas określony nie dłuższy niż 33 miesiące;
- 2) asystenta sędziego – na podstawie umowy o pracę na czas określony.

§ 3d. Asystenta sędziego zatrudnionego na stanowisku młodszego asystenta sędziego, który ukończył wyższe studia prawnicze w Polsce i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne uznane w Polsce, przenosi się na stanowisko asystenta sędziego.

§ 3e. Z asystentem sędziego zatrudnionym na stanowisku asystenta sędziego, który ukończył staż asystencki albo jest zwolniony z obowiązku jego odbycia, zawiera się umowę o pracę na czas nieokreślony.

§ 3f. Asystent sędziego zatrudniony na stanowisku młodszego asystenta jest obowiązany niezwłocznie powiadomić prezesa sądu o skreśleniu z listy studentów.”,

e) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, minimalną i maksymalną wysokość wynagrodzenia zasadniczego asystentów sędziów zatrudnionych na stanowiskach młodszego asystenta sędziego, asystenta sędziego i starszego asystenta sędziego, biorąc pod uwagę kwalifikacje i doświadczenie zawodowe oraz rodzaj i charakter czynności wykonywanych przez asystentów sędziów.”;

4) w art. 155a w § 6 wyrazy „asystenta sędziego” zastępuje się wyrazami „młodszego asystenta sędziego, asystenta sędziego lub starszego asystenta sędziego”;

5) w art. 155ca:

a) uchyla się § 2,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Z obowiązku odbycia stażu asystenckiego są zwolnione osoby, które spełniają warunki, o których mowa w art. 155 § 1c pkt 2.”;

6) w art. 155cb w § 2 skreśla się wyrazy „na stanowisku”;

7) w art. 155d:

a) w § 1 wyrazy „asystenta sędziego” zastępuje się wyrazem „asystenckie”,

b) w § 2 wyrazy „asystenta sędziego” zastępuje się wyrazem „asystenckiego”;

8) w art. 155e w § 3 w zdaniu pierwszym po wyrazach „asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „zatrudnionego na stanowisku asystenta sędziego albo starszego asystenta sędziego”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1564 i z 2025 r. poz. 1172) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 66:

a) w ust. 1:

– w pkt 4 w lit. a po wyrazach „asystenta prokuratora, asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „, starszego asystenta sędziego”,

– w pkt 5 w lit. a po wyrazach „asystenta sędziego,” dodaje się wyrazy „starszego asystenta sędziego,”

b) w ust. 2 w pkt 2 po wyrazach „asystenta prokuratora, asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „, starszego asystenta sędziego”;

2) w art. 78a w ust. 4 w pkt 5 wyrazy „lub asystenta sędziego” zastępuje się wyrazami „, asystenta sędziego lub starszego asystenta sędziego”.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 499 i z 2025 r. poz. 1172) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 25:
 - a) w ust. 1:
 - w pkt 4 w lit. a po wyrazach „asystenta prokuratora, asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „, starszego asystenta sędziego”,
 - w pkt 5 w lit. a po wyrazach „asystenta sędziego,” dodaje się wyrazy „starszego asystenta sędziego”,
 - b) w ust. 2 w pkt 2 po wyrazach „asystenta prokuratora, asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „, starszego asystenta sędziego”;
- 2) w art. 36² w ust. 4 w pkt 5 wyrazy „lub asystenta sędziego” zastępuje się wyrazami „, asystenta sędziego lub starszego asystenta sędziego”.

Art. 4. W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1001 i z 2025 r. poz. 479) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 12 w § 2 w pkt 2 po wyrazach „asystenta prokuratora, asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „, starszego asystenta sędziego”;
- 2) w art. 74a w § 4 w pkt 5 wyrazy „lub asystenta sędziego” zastępuje się wyrazami „, asystenta sędziego lub starszego asystenta sędziego”.

Art. 5. W ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2022 r. poz. 217 i 2695) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 37b w ust. 1:
 - a) w pkt 2 po wyrazach „asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „, starszego asystenta sędziego”,
 - b) w pkt 3 po wyrazach „asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „, starszego asystenta sędziego”;
- 2) w art. 37g w ust. 1 po użytych dwukrotnie wyrazach „asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „, starszego asystenta sędziego”.

Art. 6. W ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390 i z 2025 r. poz. 304 i 1178) w art. 174 w § 1a w pkt 1 wyrazy „lub asystenta sędziego” zastępuje się wyrazami „, asystenta sędziego, starszego asystenta sędziego”.

Art. 7. W ustawie z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1192 i z 2025 r. poz. 1172) w art. 54 w ust. 3:

- 1) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Wymóg, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, nie dotyczy osoby, która:”;
- 2) w pkt 4 po wyrazach „asystenta sędziego” dodaje się wyrazy „lub starszego asystenta sędziego”.

Art. 8. W ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, 1871 i 1897 oraz z 2025 r. poz. 619, 620, 621 i 622) w art. 344 w ust. 3 po pkt 4d dodaje się pkt 4e w brzmieniu:

„4e) prezesom sądów – w celu weryfikacji statusu studenta w czasie trwania umowy o pracę z asystentem sędziego zatrudnionym na stanowisku młodszego asystenta sędziego – w zakresie danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 13;”.

Art. 9. Dotychczasowe stanowiska asystenta sędziego i starszego asystenta sędziego stają się odpowiednio stanowiskami asystenta sędziego i starszego asystenta sędziego w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 10. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 155 § 6 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 155 § 6 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 3 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.